

EK.1:
TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
COVID- 19 MEVCUT DURUM ANALİZİ RAPORU

A. Bilgi Alınan İller: Bilecik, Bingöl, İzmir, Kırşehir, Manisa, Mardin, Ankara, Konya

B. İllerde Alınan Önlemler

1. Karantina hastanelerinin oluşturulması
2. Sağlık çalışanları için kişisel koruyucu malzeme sağlanması
3. Umreden gelen kişilere 14 gün karantina uygulaması
4. Hastane personeline Yeni Tip Koronavirüs (COVID-19) ile ilgili eğitimler verilmesi
5. Sağlık kuruluşları ve otoriteleri tarafından toplumun çeşitli yollarla (bilgilendirme mesajları, kamu spotları, sosyal medya mesajları vb.) bilgilendirilmesi

C. Hastanelerde Yaşanan Sorunlar

1. Koruyucu Ekipmana Yönelik Sorunlar

- a. Kişisel koruyucu ekipmanların sınırlı sayıda bulunması/bulunmaması
- b. Şüpheli vakalara bakan kişilerin kişisel koruyucu ekipmana ulaşımının güç olması
- c. Tam koruyucu tulum bulunmaması ya da tulumların yırtık/delik olması
- d. Özellikle maske ve antiseptik solüsyon sıkıntısının yaşanması
- e. N95 maskeleri için kritik stok bulundurulmaması ve hasta olması durumunda yazışma ile temin edilmesi
- f. Hastanelerde hasta ve yakınları tarafından kullanılan alanlarda koruyucu malzemelerin (el dezenfektanı, maske, sabun, kağıt havlu vb.) olmaması
- g. Dezenfektanların son kullanma tarihlerinin geçmiş olması
(Bu durumun gerçekten malzeme sıkıntısından mı yoksa hastane yönetimlerinin malzemelerin yönetiminde uyguladıkları katı uygulamalardan mı kaynaklandığı bilinmemektedir)

Genel Öneriler:

1. Hastanelerde mevcut koruyucu ekipman envanteri çıkarılması; mevcut hasta, sağlık çalışan, COVID-19 şüpheli ve hasta sayısı projeksiyonu yapılarak ekipman teminin yapılması
2. Koruyucu ekipmanların uygunluk açıdan denetimlerinin yapılması

2. Negatif Basınçlı İzole Ünitelerine Yönelik Sorunlar

- a. Acil durum planlamasında pozitif vakaların yoğun bakım ünitelerinde diğer hastalardan izole edilerek yatırılacağına belirtilmesine rağmen, negatif basınçlı izole odalarının olmaması
- b. Negatif basınçlı izole odalar olmamasına rağmen şüpheli vakaların kabul edilmesi ve şüpheli vakaların diğer hastalarla yan yana yatırılması

Genel Öneriler:

1. Negatif basınçlı izole üniteleri olmayan hastanelere hasta kabulünün yapılmaması
2. Hastaneye yatışları yapılmış şüpheli hastaların uygun yere nakli olana kadar tek kişilik odalarda izolasyonun yapılması
3. Hastane denetimlerinin yapılması

3. Hemşirelere/Sağlık Çalışanlarına Yönelik Sorunlar

- a. Şüpheli vakalara bakan hemşirelerin, dinlenme ünitelerinin olmaması nedeniyle uzun süre kliniklerde kalması
- b. İzole edilen hasta sayısına göre hemşire ayarlanmaması, vaka sayısına bakılmaksızın sadece bir hemşirenin 24 saat görevlendirilmesi
- c. Hemşirelerin kişisel eşyalarının dışardan içeriye sokulmasına izin verilmemesi nedeniyle yedek kıyafetlerinin olmaması
- d. Sağlık personeline verilen yemeklerin yetersiz olması
- e. Hasta başına düşen uzman hekim ve hemşire sayısının yetersiz olması
- f. Sağlık personelinde virüse maruziyet ve hastalanma korkusu olması
- g. Hemşirelerin kronik hastalık vs. değişkenler gözetilmeksizin risk altında çalışmaya devam etmesi
- h. Hemşirelerin önerileri ve talepleri yönetim tarafından dikkate alınmaması
- i. Hem hastalar hem de sağlık personeli için izolasyon kurallarının uygulanmaması
- j. Sağlık çalışanları, izolasyon konusunda yeterli bilgi ve uygulama becerisine sahip olmaması; örneğin kişisel koruyucularını çıkarmadan diğer çalışanlar ile temasa geçmesi ve yeterli koruyucu önlem almaması
- k. Şüpheli vakalar konusunda sağlık çalışanlarının bilgilendirilmemesi

Genel Öneriler:

1. Sağlık çalışanlarının dinlemesine uygun alanların oluşturulması
2. Nitelikli ve güvenli hemşirelik bakımının sunumu için hemşire-hasta oranının ayarlanması ve uzun çalışma saatlerine izin verilmemesi

3. Sağlık çalışanların yeterli ve dengeli beslenmesini sağlayacak şekilde düzenleme yapılması
4. Kronik hastalığı olup çalışmaya devam eden hemşirelerin sağlıklarını riske sokmayacak alanlarda görevlendirilmesi
5. Hizmetin niteliğini geliştirmek için yöneticilerin, sağlık çalışanlarının önerilerini dikkate alması
6. Sağlık Bakanlığı tarafından sağlık çalışanlarına yönelik olarak COVID-19 koruyucu ekipmanların kullanımı vb. konuları içeren videoların ve cep telefonu uygulamalarının hazırlanması
7. Sağlık çalışanların kişisel kıyafet vb. ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik organizasyonun sağlanması

4. Vaka Yönetimine Yönelik Sorunlar

- a. Ameliyatların kısıtlanma talimatına rağmen, elektif ameliyatların acil ameliyat olarak gösterilip, acil ameliyat listesine alınması
- b. Hekimlerin kronik hastalığı olan 60 yaş üstü pnömoni teşhisi ile yatışı yapılan hastaların hiç birine COVID-19 şüphesi ile test yaptırmaması

Genel Öneriler:

1. Hastane denetimlerinin yapılması
2. Vaka yönetimi ya da algoritmalar gibi hasta/şüpheli vakalara müdahale konusunda önceliklerin belirlenmesine yardımcı olacak yöntemlerin kullanılması

5. Diğer Sorunlar

- a. Refakatçi kısıtlaması kurallarının uygulanmaması
- b. Toplumun virüs konusunda yeterli hassasiyet göstermemesi ve virüsün yayılımını önlemeye yönelik önerilere uymaması
- c. Sağlık kuruluşlarına acil olmayan sebeplerle başvuran kişi sayısının fazla olması

Genel Öneriler:

1. Topluma yönelik bilgilendirme içeren kamu spotlarının artırılması
2. Hastanelerde bilgilendirme içeren yayınların sürekli verilmesi